

c à t e d r a

C A M V

Alcover-Moll-Villangómez

Memòria
d'activitats
2008

Universitat de les
Illes Balears

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Educació i Cultura

Consell de
Mallorca

Consell d'Eivissa

CÀTEDRA ALCOVER-MOLL-VILLANGÓMEZ

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2008

Edifici Ramon Llull
Carretera de Valldemossa, Km 7,5
07122 Palma
Telèfon: 971 172055
Fax: 971173473

Correu electrònic: catedra.amv@uib.cat

Web: www.uib.cat/catedra/camv

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Presentació

La Càtedra Alcover-Moll-Villangómez fou creada l'any 2003 per mitjà d'un conveni de col·laboració de quatre anys de vigència entre la Universitat de les Illes Balears, la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, el Consell Insular d'Eivissa i Formentera i el Consell de Mallorca (ref. 0647).

La seva finalitat és fomentar programes de recerca i activitats formatives i de divulgació ens els àmbits de la cultura popular i tradicional, la llengua, la història de la cultura i la literatura catalanes.

La Càtedra es posà en funcionament el segon quadrimestre de 2003, a partir de la contractació del coordinador previst en el pla d'actuacions annex al conveni. Seguidament es constitueixen el consell de direcció i el comitè científic. A partir del mes de juny de 2003 s'engegaren la majoria d'actuacions previstes.

El maig de 2007 se signà el protocol de manteniment de la Càtedra (ref. 1456) per un nou període de quatre anys (2007-2010) entre la Universitat de les Illes Balears i la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears. Després de la renovació la represa d'activitat s'ha inicià durant el mes de juny del mateix any.

1.2. Objectius

- Desenvolupar programes de recerca en els seus àmbits d'actuació.
- Organitzar activitats formatives i de divulgació (congressos, seminaris, cursos, presentacions públiques, etc.)
- Promoure la publicació d'estudis sobre temes relacionats amb els seus àmbits d'actuació
- Reforçar l'actuació de grups de recerca especialitzats en el seu camp d'actuació i la infraestructura que hi dóna suport.

2. DESENVOLUPAMENT

2.1. Constitució dels òrgans de govern i definició de l'organigrama

El conveni de renovació signat entre la Conselleria d'Educació del Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears preveu el manteniment de l'estructura del Consell de Direcció (òrgan rector de la càtedra) i la del Comitè Científic (encarregat de la direcció científica) especificades en el conveni de creació de la càtedra (ref. 0647).

Composició del Consell de Direcció:

- president: conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.
- vicepresident: rector de la Universitat de les Illes Balears.
- deu vocals:
- tres representats de la Conselleria d'Educació i Cultura, proposats pel conseller d'Educació i Cultura.
- un representant del Consell de Mallorca, proposat per la Consellera de Cultura del Consell de Mallorca.
- un representant del Consell d'Eivissa i Formentera, proposat per la Consellera de Cultura del Consell d'Eivissa i Formentera.
- tres representants de la Universitat de les Illes Balears, proposats pel rector de la Universitat de les Illes Balears.
- dos representants del Comitè Científic de la càtedra, proposats pel seu president.

Composició del Comitè Científic:

- director: director del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de les Illes Balears.
- un secretari nomenat pel director.
- dotze vocals:
- dos representants del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB.
- un vocal representant de l'Institut d'Estudis Catalans, nomenat entre els seus membres d'origen balear.
- un representant de l'Institut Menorquí d'Estudis.

- un representant de l'Institut d'Estudis Eivissencs.
- un representant de l'Institut d'Estudis Baleàrics.
- sis vocals nomenats pel Consell de Direcció.

Pel que fa al funcionament de la Càtedra dins l'estructura de la universitat, el director del Comitè Científic actua de responsable acadèmic, mentre la gestió diària va a càrrec d'un coordinador contractat a l'efecte.

2.2. Personal

2.2.1. Personal contractat (tècnics superiors contractats a temps complet per part de la UIB):

Miquel Gomila Garcies	Coordinació
Catalina Borràs Llinàs	Arxiu Alcover-Moll

2.2.2. Beques de col·laboració:

Laia Ramis Escanellas	Arxiu Alcover-Moll
Agustina Ferrer Ferrà	Centre de Documentació en Sociolingüística de les Illes Balears
Maria Victòria Pujol Bauzà	Localització, transcripció i edició de textos d'escriptors mallorquins d'entre els segles XIX i XX
Isabel Pascual	Estudi del vocalisme balear i aplicacions per a l'ensenyament de la llengua anglesa a parlants de català balear
Maria dels Àngels Sastre Genestar	Terminologia artística en català a la Mallorca dels segles XVI al XVIII
Montserrat Garcia Costa	(l'Arxiu Audiovisual del parlar salat de la Costa Brava. Tractament de les dades i eines de visualització)

3.1. Centre de Documentació en Sociolingüística de les Illes Balears

3.1.1. Creació i finalitat

El conveni de creació de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez, signat l'any 2003 per la Universitat de les Illes Balears, el Govern de les Illes Balears i els consells insulars de Mallorca i d'Eivissa i Formentera, va permetre, d'acord amb els objectius generals d'aquest conveni, la posada en funcionament del Centre de Documentació en Sociolingüística (CDSIB), el qual va iniciar les activitats durant el 2004.

Els objectius del CDSIB són:

- Oferir informació actualitzada sobre bibliografia i informació documental relativa a legislació lingüística, política i planificació lingüístiques, lingüística aplicada i matèries afins.
- Donar suport documental en recerca lingüística i sociolingüística a les organitzacions públiques i privades de la planificació lingüística, als investigadors universitaris, a gabinets d'estudi, recercadors individuals, professors de llengua i literatura i al públic en general.
- Difondre productes de valor afegit (bibliografies, reculls d'articles, novetats, etc.).
- Fomentar l'elaboració de treball i estudis sobre la situació sociolingüística de les Illes Balears.

Amb aquesta finalitat adquireix documentació diversa (bibliografia, estudis inèdits, notícies de premsa, publicacions diverses...) generada sobre la situació de la llengua catalana, especialment a les Illes Balears, i els principals estudis i assaigs de sociolingüística general, per posar-los a disposició d'investigadors, grups de recerca, responsables de la planificació lingüística, estudiants i, en general, de totes les persones que estiguin interessats a disposar d'aquesta informació.

3.1.2. Actuacions dutes a terme des de la seva creació.

3.1.2.1 Conveni de col·laboració amb el Centre de Documentació en Sociolingüística de Catalunya.

Des dels primers moments es va donar prioritat a les gestions per establir un conveni entre la Universitat de les Illes Balears i l'Administració de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu que el CDS de Catalunya i el CDSIB col·laborassin en el desenvolupament dels fons documental, en la formació i en l'intercanvi d'informació.

El conveni es va signar el 30 de novembre de 2004. D'aquesta manera, el CDS de Balears passava a poder accedir al fons documental que posseeix el CDS de Catalunya, el primer de l'Estat espanyol i un dels més importants d'Europa en aquesta matèria, i a disposar dels dossiers temàtics que periòdicament elabora. Qualsevol usuari de les Illes Balears, mitjançant el CDSIB, pot accedir al fons documental del centre de la Generalitat amb les mateixes condicions que els de Catalunya.

A més, els dos centres comparteixen la base de dades de premsa, que ja recull més de 38.000 notícies i articles periodístics. Des de l'1 de gener del 2005, el CDSIB alimenta de manera regular la base de dades amb els articles i notícies que apareixen a la premsa de les Illes Balears.

3.1.2.2. Convocatòria d'una beca.

El CDSIB disposa d'una beca destinada a persones que han acabat la carrera de Filologia Catalana i està dotada a partir dels recursos econòmics de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez.

Des de l'agost de 2007 i fins a octubre de 2008 aquesta beca l'ocupà la senyora Agustina Ferrer Ferrà, llicenciada en Filologia Catalana aquest mateix any. Durant els mesos de setembre a desembre la tasca del CDSIB i sobretot la feina de catalogació no es va poder continuar. A principis de 2009 s'ha convocat una nova beca.

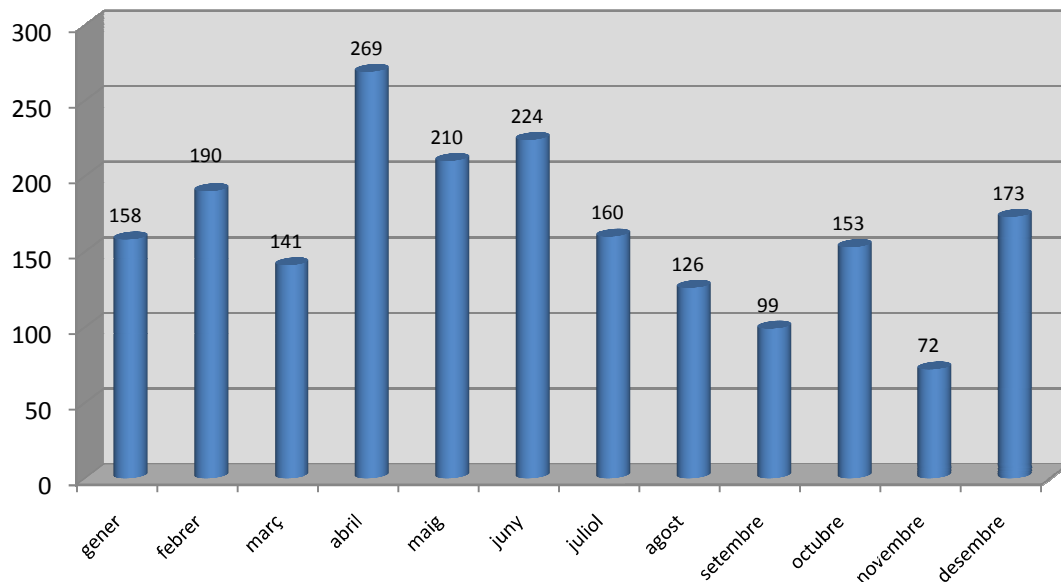
La becària desenvolupa de manera regular les tasques següents:

- Ampliació i actualització parcial de la base de dades de premsa que aplega notícies, articles d'opinió, editorials i entrevistes periodístiques publicats a les Illes Balears.
- Manteniment de la pàgina web del CDSIB.
- Atenció de les consultes del CDSIB.
- Comanda i gestió de les novetats documentals que s'incorporen al fons.

3.1.2.3. Base de dades de premsa

A partir de l'1 de gener del 2005 s'incorporen a la base de dades de premsa de manera sistemàtica les notícies i articles de sociolingüística que apareixen als diaris de les Illes Balears. Els diaris utilitzats són: *El Mundo-El Dia de Baleares*, *Diari de Balears*, *Diario de Mallorca*, *Menorca Diario Insular* i *Última Hora*. En total, hi ha més de 5.500 entrades referides a les Balears, de les quals 1.196 corresponen a l'any

2005; 2.603, corresponen a l'any 2006; 1.745 corresponen a l'any 2007; 1.975 són les de l'any 2008 i que podem veure representades en el gràfic. Les notícies anteriors al 2005 no han estat buidades de la premsa de manera sistemàtica.

Les consultes a la base de dades de premsa, que en total té més 55.000 entrades, es poden fer per Internet i, a part de tenir accés als títols, en els casos en què la propietat dels diaris ha donat permís, també se'n pot tenir a la notícia completa en format PDF. En els casos en què aquest permís no existeix, la consulta del contingut s'ha de fer des del Centre.

Les notícies són consultables per diferents camps (autor, matèria, referència territorial, data de publicació, mitjà...).

3.1.2.4. Manteniment i ampliació d'un dossier de bibliografia sociolingüística sobre les Illes Balears.

El CDSIB prepara bibliografies selectives sobre temes monogràfics, tant per iniciativa pròpia com a petició dels usuaris. Una d'elles és el dossier bibliogràfic titulat *La llengua a les Illes Balears*, que inclou més de 400 entrades entre monografies i articles de revista, sobre la llengua a les Illes Balears. El repertori s'aplega en set apartats temàtics: demografia lingüística, planificació i promoció de la llengua, variació lingüística, ensenyament, dret, mitjans de comunicació i aspectes històrics i culturals. Cal dir que, en aquest dossier, no s'hi inclouen les notícies de premsa.

3.1.2.5. Pàgina web del CDSIB.

Durant el 2007 s'ha continuat amb el manteniment i l'ampliació de les dades de la pàgina web del Centre (<http://www.uib.es/catedra/camv/CDSIB/index.html>).

Les seccions i serveis que ofereix són els següents:

- presentació: objectius, temes d'especialitat i destinataris.
- serveis: atenció personalitzada, préstec personal, préstec interbibliotecari.
- accés i horari.
- fons i base de dades de premsa: fons del centre i base de dades informatitzada.
- documents: legislació lingüística, dossiers i bibliografies.
- dades estadístiques de les Illes Balears: població, ús del català a la selectivitat, censos...
- enllaços: a diversos tipus de pàgines de contingut lingüístic.
- activitats realitzades.

A més d'aquestes seccions, cal esmentar que enguany s'ha creat una nova secció dedicada a campanyes de normalització lingüística, en la qual s'hi pot trobar material audiovisual i gràfic de diverses campanyes de normalització lingüística realitzades per la Generalitat de Catalunya o el Govern de les Illes Balears. A més a més, inclou un apartat d'enllaços a pàgines web amb informació sobre altres campanyes realitzades per entitats institucionals.

3.1.2.6. Assessorament.

Es dona resposta a les consultes que hi han arribat de part de les organitzacions i persones que s'han assabentat que existeix (professors, alumnes, investigadors externs...).

3.1.2.7. Es continua amb la difusió de l'existència del CDSIB i dels serveis que ofereix.

Difusió del centres mitjançant cartes de presentació, distribució de tríptics explicatius, nota de premsa, etc. Els destinataris d'aquesta informació seran, sobretot, els sectors d'usuaris potencials.

3.1.2.8. Col·laboracions del CDSIB en activitats organitzades per altres organitzacions.

3.1.2.8.1. Col·laboració del Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears (GRESIB)

La direcció del CDSIB correspon al director del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General, com a responsable de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez, però, en la gestió tècnica i acadèmica, té la col·laboració i suport del Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears (GRESIB) de la UIB, creat el 2005 i integrat per diversos professors del Departament.

3.1.2.8.2. Número 2 de la revista CURS (Coneixements, usos i representacions socials de la llengua catalana)

CURS és una publicació electrònica coordinada pel GRESIB i destinada a publicar, en forma de breus articles, els resultats dels treballs més interessants elaborats pels alumnes de magisteri de la UIB que cursen l'assignatura de Sociolingüística. Són treballs que aporten informacions que poden ajudar a millorar el coneixement de la situació sociolingüística de les Illes Balears.

3.1.3. Actuacions previstes

3.1.3.1. Ampliació del fons documental amb adquisició de bibliografia i còpies de treballs inèdits.

Incorporació de les novetats editorials, publicacions antigues i documents inèdits que siguin d'interès per al CDSIB.

3.1.3.2. Base de dades de premsa.

Actualització de la base de dades de premsa i incorporació d'entrades antigues que puguin ser d'especial interès.

3.1.3.3. Dossier de bibliografia sociolingüística sobre les Illes Balears.

Actualització del dossier de bibliografia sociolingüística sobre les Illes Balears a totes les unitats d'assessorament lingüístic de les institucions, als membres de la comunitat universitària que hi puguin tenir interès, als centres de secundària, etc. Actualització permanent del dossier, que també serà accessible des de la pàgina web del CDSIB.

3.1.3.4. Dossiers temàtics

Distribució dels dossiers temàtics que elabori el CDS de Catalunya entre les unitats i usuaris que manifesten interès de rebre'ls.

3.1.3.5. Pàgina web del CDSIB.

Actualització de les dades sobre la situació sociolingüística a les Illes Balears. Creació d'una secció de notícies: noves adquisicions, novetats, informació sobre cursos... etc. Creació d'una llista de distribució dels usuaris del CDSIB.

3.1.3.6. Renovació de la beca

Manteniment de la dotació d'una beca amb fons de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez amb la finalitat de continuar les tasques de formació i col·laboració exposades més amunt.

3.1.3.7. Continuació de la col·laboració del GRESIB amb el CDSIB

El Grup de Recerca Sociolingüística continuarà col·laborant amb el director del Departament en el suport tècnic i acadèmic del CDSIB (prioritats en l'adquisició de documentació i bibliografia, assessorament, difusió del Centre, etc.)

3.1.3.8. Alumne col·laborador.

Incorporació d'un alumne col·laborador amb la finalitat que col·labori amb les tasques del becari i adquireixi coneixements de gestió i funcionament d'un centre de documentació.

3.1.3.9. Activitats de formació

Participació en l'organització de cicles de conferències sobre algun tema d'interès relacionat amb la sociolingüística i la situació de les Illes Balears.

3.1.3.10. Projecte EVOTRANLING

El CDSIB col·labora en el projecte titulat “Evolució i transmissió dels grups lingüístics” (HUM 2006-04395), l’investigador principal del qual és el Dr. Emili Boix (UB) i on hi participen diversos membres del GRESIB.

Amb aquest projecte es pretén investigar les ideologies i comportaments lingüístics en famílies lingüísticament mixtes i homogènies de Catalunya, Mallorca i del nord del País Valencià amb l’objectiu de construir una teoria explicativa dels processos de transmissió lingüística intergeneracional.

3.1.3.11. Projecte RESOL

El CDSIB té la intenció de continuar participant en el projecte titulat “Els efectes lingüístics del pas de l’educació primària a secundària en contextos plurilingües” (HUM 2006-05680/FILO) que analitza els efectes en les representacions i hàbits lingüístics del pas de l’educació primària a secundària en contextos plurilingües, mitjançant la realització d’unes enquestes als alumnes de diferents centres de Mallorca del darrer curs d’educació primària.

3.1.3.12. Ampliació de la revista CURS

Incorporació de nous articles a la revista electrònica. Actualment el CDSIB treballa en un nou article que consisteix en una anàlisi del plurilingüisme escrit en les llars de les Illes Balears.

El Centre col·laborarà amb la publicació del número del 2009.

3.2. Fons Alcover-Moll

El fons documental de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez es troba, des de la primavera del 2003 i per raons de seguretat de documents i llibres, a la primera planta de l'Arxiu del Regne de Mallorca. Compta amb un tècnic i un nombre de becaris que ha anat variant en funció de les tasques, la disponibilitat i de les possibilitats pressupostàries.

3.2.1. Renovació del contracte d'una tècnica superior

Durant el mes d'octubre s'efectuà la renovació del contracte de la senyora Catalina Borràs Llinàs, responsable de l'arxiu des de l'octubre de 2007.

3.2.2. Digitalització de les cèdules del diccionari.

Amb relació a la digitalització de les cèdules del diccionari, s'ha de destacar que s'ha acabat la tasca de numeració de les fitxes del DCVB, ja que s'ha comptat amb una persona contractada expressament per a aquesta funció durant el mes de juliol i la segona quinzena de setembre (Laia Ramis, llicenciada en Filologia catalana). Un cop acabat el recompte, es decidí que també cal numerar les cèdules que formen apèndix del Diccionari.

3.2.3. Catalogació de llibres.

Quant a la catalogació de les obres del fons, s'ha arribat a la xifra de 2632 llibres. D'altra banda, a aquesta informació cal afegir que paral·lelament a la catalogació s'ha iniciat la consigna d'aquestes obres a un llibre de registres. Actualment, el llibre compta amb 6353 entrades, la qual cosa implica que s'hi ha consignat més de la meitat de les obres que s'inclouen en el fons. També s'ha procedit a separar els llibres i obres de consulta de les revistes i les publicacions periòdiques, ja que aquestes compten amb un sistema de catalogació diferent i, per tant, s'han de classificar per separat.

3.2.4. Consultes a l'Arxiu

Cal destacar que el fons ha rebut una sèrie de consultes referents als materials continguts a les capses. Entre d'altres en destaquen :

- Maria Pilar Perea: capses 22, 26 i 77 (correspondència A. M. Alcover)
- Narcís Iglesias: capsa 48 (consulta sobre un contracte editorial)
- Manel Llanas: capses 221 i 222 (correspondència entre Moll i Gaziel)
- Ramon Rosselló: capsa 22 (Materials Mateu Obrador)

- Jean Serra: caps 216, 219, 221, 223 i 227 (correspondència entre Moll i Marià Villangómez i entre Moll i Isidor Macabich)

4. CONVOCATÒRIA D'AJUTS A PROJECTES DE RECERCA 2007.

El mes de juliol de 2007, la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez va fer pública una convocatòria d'ajuts a la recerca per al període 2007-2010.

En total s'hi presentaren deu projectes, sis dels quals van rebre l'ajut sol·licitat. L'adjudicació dels ajuts que s'ha atorgat va tenir lloc en la reunió del Comitè Científic de dia 14 de desembre de 2007. Aquesta s'ha regit exclusivament pel pressupost disponible per a la convocatòria i per la puntuació obtinguda en l'avaluació externa encarregada a l'AGAUR (Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca).

4.1. Atles interactiu de l'entonació del català.

Investigadora principal: Maria Pilar Prieto.

Membres del projecte: Núria Argemí (UAB), Teresa Cabré (UAB), Jaume Corbera (UIB), Roger Craviotto (UAB), Verònica Crespo (UAB), Núria Gavalda (UAB), Ignasi Mascaró (IEM), Maria del Mar Vanrell (UAB), Francesc Torres-Tamarit (UAB).

Referència: CAMV 2007-01

4.1.1. Objectius i resultats generals

L'objectiu principal d'aquest projecte és el desenvolupament d'un lloc web dedicat a l'exposició audiovisual de materials lingüístics del català i posar a l'abast d'estudiants i de la comunitat científica materials en àudio i en vídeo per a l'estudi de la prosòdia del català. El web partia d'un mapa dedicat a materials recollits a les Illes Balears (Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera), i actualment ja es poden veure i es poden utilitzar de forma totalment interactiva al web moltes poblacions del català nord-occidental, del valencià, l'Alguer, el rossellonès i el català central. L'activitat concreta duta a terme es pot apreciar en el següent web. <http://prosodia.uab.cat/atlesentonacio>)

4.1.2. Assoliments per àrees dialectals.

4.1.2.1. Enregistrament i tractament de les dades.

Mallorca i l'Alguer. Maria del Mar Vanrell ha dut a terme les gravacions de *map task* de dues poblacions de Mallorca (Pollença i Sóller) i també s'ha duit a terme, amb col·laboració d'en Francesc Ballone, la recollida de dades de l'Alguer (7 enquestes d'entonació i 3 *map tasks*).

Pel que fa al processament, s'ha fet la transcripció ortogràfica del *map tasks* de les poblacions de Pollença i Sóller; la transcripció ortogràfica, fonètica (una primera versió) i tonal (de les enquestes d'entonació de l'Alguer). A continuació, juntament amb en Francesc Ballone es va fer una segona versió de la transcripció fonètica de les enquestes d'entonació de l'Alguer (ja que consideràvem important el fet que les dades fossin revisades per un parlant nadiu). Francesc Ballone va fer la transcripció ortogràfica del *map tasks* i els vídeos de l'Alguer. A més d'això també s'ha pujat el material alguerès al web i s'han fet les descripcions del contorns obtinguts mitjançant l'enquesta d'entonació.

Català septentrional. En aquest període la Myriam Almarcha ha realitzat les gravacions del català septentrional a les poblacions d'Òpol, Forques, Arles, Saorra i les Angles. La Núria Argemí ha fet la transcripció ortogràfica de part de les entrevistes i *map-tasks* del català septentrional, així com les frases del català septentrional d'Arles i Òpol. L'Olitiana Martin també ha realitzat enregistraments que faltaven per complementar l'enquesta d'Òpol.

Català central. La Núria Argemí ha fet la transcripció ortogràfica de part de les entrevistes i *map-tasks* del català central, així com la gravació i anàlisi de les frases de Vic. En Rafèu Sichel ha enregistrat enquestes a Solsona i Santa Coloma de Queralt, que encara no s'han processat.

Nord-occidental. Durant aquest primer any en Roger Craviotto ha enregistrat i processat les dades de set poblacions corresponents al català nord-occidental: Lleida, Balaguer, Móra d'Ebre, Sant Carles de la Ràpita, la Vall de Boí, Benavarri i Sort. Cada població ja compta amb els 47 talls de veu diferents amb l'anàlisi de la corba entonativa, una entrevista en vídeo i la tasca dels mapes. En Rafèu Sichel també ha efectuat gravacions a les poblacions de La Seu d'Urgell, Andorra, Tremp, Les Borges Blanques i Cervera, que encara queden per analitzar.

Valencià. Durant aquest any la Verònica Crespo ha fet la recollida de materials lingüístics de les següents sis poblacions valencianes: Almassora (Castelló), Elx (Alacant), La Nucia (Alacant), Guadassuar (València), Xàtiva (València) i Sant Mateu (Castelló)

Després de la gravació, s'ha dut a terme l'anàlisi prosòdica dels materials i la transferència dels materials a la xarxa: etiquetatge en fitxes *Pitchworks* (etiquetatge tonal, etiquetatge ortogràfic i fonètic dels enunciat), descripció dels enunciat, transcripció ortogràfica dels *map-tasks* i dels vídeos, realització dels contorns Bolinger de tots els enunciat de l'enquesta i captura d'imatges per penjar-ho al web (a més de la feina que comporta el disseny del web).

Traducció a l'anglès. La Núria Gavalrà, durant tres mesos, ha desenvolupat la traducció a l'anglès de les poblacions que ja estaven fetes (tasca que continua realitzant amb les que queden) i l'anàlisi de les enquestes de la població de Forques. A partir d'ara continuarà amb traduccions a l'anglès, les gravacions de les poblacions de Gandesa i Vall-de-roures, i l'anàlisi de les enquestes d'aquestes poblacions i d'altres.

4.1.2.2. Estudi de les dades

Pel que fa a les dades alguereses, s'han començat a estudiar els vocatius algueresos tot definint prosòdicament el procés d'apocopació i analitzant el paper del patró entonatiu que poden adoptar aquests vocatius emfàtics. Aquest treball s'ha duit a terme per part de Maria del Mar Vanrell i Teresa Cabré (coordinadora, juntament amb Pilar Prieto, del projecte) i se n'han presentat els resultats al *XXXV Col·loqui de la Societat d'Onomàstica*.

Pel que fa a les dades del mallorquí i del català central en relació a la metodologia del map task, s'han analitzat les interrogatives parcials des del punt de vista de la funció del focus. Els primers resultats d'aquesta anàlisi els ha presentat Maria del Mar Vanrell al Workshop on Information Structure and Prosody (Soeterbeeck) i al Third TIE Conference on Tone and Intonation (Lisboa). També en relació a aquestes dades i a la resta de dades del balear, s'està analitzant la relació que hi ha entre l'estructura informativa i l'entonació en les interrogatives absolutes. Aquest treball es fa amb altres membres del projecte: Pilar Prieto, Ignasi Mascaró i Francesc Torres-Tamarit.

Amb la major part de membres de l'Atles, també, s'estan duent a terme dos treballs que són: elaboració d'uns criteris de transcripció ortogràfica per a les dades de l'Atles i definició del sistema de transcripció prosòdica Cat_ToBI. Aquest darrer s'ha presentat al Workshop sobre entonación del español y Sp_ToBI (Barcelona) i se n'ha fet un article per a *Estudios de Fonética Experimental*, vol. XVIII.

Materials audiovisuals de l'alguerès

Els dies 25 i 26 de juliol de 2008 Enrico Chessa i Jaume Corbera feren a l'Alguer 3 entrevistes en vídeo. Els entrevistats varen ser pescadors (1ª entrevista), pagesos (2ª entrevista) i ciutadans diversos (3ª entrevista), 3 persones (totes majors de 70 anys) a cada entrevista. Cadascuna té una durada aproximada d'una hora i mitja. Les cintes originals de les entrevistes són ara al Servei de Recursos Audiovisuals de la UIB per a ser passades a DVD. També està en procés de creació la web que ha de contenir aquest corpus audiovisual de l'alguerès.

4.2. Terminologia artística en català a la Mallorca dels segles XVI al XVIII.

L'objectiu principal del projecte de recerca és l'estudi de la terminologia en català relativa a les arts plàstiques a Mallorca entre els segles XVI al XVIII que apareix en les fonts arxivístiques que documenten l'obra d'art.

Objectius

- Recuperar, conservar i divulgar una part específica del patrimoni lingüístic emprat a Mallorca entre els segles XVI al XVIII
- Definir els criteris de recerca terminològica en les àrees artístiques proposades: pintura, escultura, gravat i impremta.
- Recollir la terminologia específica en el context històric, filològic i diplomàtic.
- Proposar les possibles definicions dels termes localitzats.
- Proposar la normativització dels termes recollits i de les seves definicions.

Metodologia

Aplicació de la metodologia de la recerca terminològica en funció de les següents pautes:

1. Redactar un arbre de camp com a guia conceptual de la recerca.
2. Elaborar un corpus de buidatge a partir d'aquells documents i obres que es considerin adients en funció dels objectius esmentats.
3. Buidar els termes propis de l'àrea de treball.
4. Fer els fitxers de buidatge a partir de les fitxes ordenades temàticament seguint l'estructura de l'arbre de camp.
5. Realitzar les fitxes terminològiques segons el model del Termcat.
6. Ordenar i depurar definitivament les dades terminològiques seleccionades.
7. Revisar aquells termes més interessants i elevar, si escau, els termes conflictius als terminòlegs del Termcat (a partir del Gabinet de Terminologia de la UIB).
8. Redactar el treball en forma de diccionari terminològic.

Al llarg d'aquest any la tasca del projecte ha consistit en primer lloc en la planificació del treball i en la recerca i selecció de les fonts documentals per part de l'equip investigador, basant-se en tres camps d'acció: pintura, escultura i impremta. D'aquests documents (lligats a la documentació artística de la Mallorca dels segles XVI al XVIII) se n'han extret els termes relacionats amb la terminologia artística i s'han introduït en el GESTERM, programa informàtic proporcionat pel Centre de Terminologia de Catalunya. Aquests documents són els següents:

LLISTAT DE DOCUMENTS DEL SEGLE XVI (PINTURA I ESCULTURA)

1. "Los Gremios de Pintores en Mallorca (Primeres Ordinacions del gremi de Pintors. 1486)". [G. Llabrés (transcripció) *BSAL* 21, 1926, pàgs. 375 i 376].
2. Alfonso de Sedano, pintor del Regne de Castella, reconeix haver rebut 20 lliures del cavaller Sureda, per al que hi ha de pintar un retaule de Sant Sebastià amb destinació a la capella gentilícia de la Catedral de Mallorca (9-12-1486). [G. Llompart., *La pintura medieval mallorquina* IV. Pàgs. 220 i 221].
3. Treballs complementaris en el retaule de la capella de l'Àngel Custodi del Regne de la Catedral de Mallorca, encarregats al fuster Jaume Bassó i als pintors Pere Terrenchs i Alonso Sedano 30-10-1488). [G. Llompart., *La pintura medieval mallorquina* IV. Pàg. 221].
4. Capitulacions entre els jurats de la vila de Bunyola i el pintor Miquel Frau per a la pintura d'un retaule dedicat a Sant Mateu (23-9-1510). [G. Llompart., *La pintura medieval mallorquina* IV. Pàgs. 232 i 233].

5. “Ordinaciones para la Cofradía de Pintores y Bordadores de Palma. 1512”. [G. Llabrés (transcripció) *BSAL* XXII (1928), pàgs. 33 -35].
6. Capítols entre el prior de la Cartoixa de Valldemossa i el pintor Ferrando/Fernando de Coca (12-6-1512). [G. Llompart., “Identificación del Maestro de las Predelas...” *Estudis Baleàrics*, núm. 29-30. Pàg. 47 (Documento III)].
7. Capitulacions del pintor Miquel Frau per a la pintura d’un retaule dedicat a Sant Antoni i Santa Anna per a l’església de Llucmajor (2-11-1513). [G. Llompart., *La pintura medieval mallorquina* IV. Pàgs. 233 i 234].
8. Contracte entre el Capítol Catedral i els escultors Dubois i Fullau per l’obra del cadirat del Cor (4-3-1514) ACM, C 55/7, 1-3.
9. Fernando de Coca, pintor de Castella es compromet a pintar el retaule de la capella del Rosari del Convent de Sant Domingo de Palma (30-11-1514). [G. Llompart., *La pintura medieval mallorquina* IV. Pàgs. 240 i 241].
10. Contracte entre el Capítol Catedral i l’escultor Juan de Salas per l’obra de la porta del Cor (22 de febrer de 1526). [G. Rosselló i M. Barceló: “De bell nou altres novetats entorn de Joan de Sales”, *BSAL*, 47, 1991, 263-265].
11. Inventari dels béns del pintor Miquel Frau (21-10-1528). [G. Llompart., *La pintura medieval mallorquina* IV. Pàgs. 236-238].
12. Contracte entre el Capítol Catedral i l’escultor Juan de Salas per l’obra dels pulpits i la reixa del Cor (18-6-1528). [J. N. Hillgarth: “Nuevos datos sobre Juan de Sales y los pulpitos de la Catedral”, *BSAL*, 31, 1960, pàgs. 664-666].
13. Contracte entre el Capítol Catedral i l’escultor Juan de Salas per obrar un retaule amb destinació a la Capella de Sant Sebastià (gener 1531). [G. Llabrés: “Juan de Sales, escultor”, *BSAL*, 17, 1919, pàgs. 255 y 256].
14. Inventari dels béns de Mateu López sènior (20-1-1591). [G. Llompart, J. Mª Palou i J. Mª Pardo., *Els López dins la Pintura del segle XVI a Mallorca*, Ed. Caixa de Balears” “Sa Nostra” 1988, pàgs. 115-120].
15. Encants dels béns de Mateu López sènior (30-1-1591). [G. Llompart, J. Mª Palou i J. Mª Pardo., *Els López dins la Pintura del segle XVI a Mallorca*, Ed. Caixa de Balears” “Sa Nostra” 1988, pàgs. 121-130].

16. Documents relatius a l'obra dels López (entre les dècades de 1540 i 1580). [G. Llompart, J. Mª Palou i J. Mª Pardo., *Els López dins la Pintura del segle XVI a Mallorca*, Ed. Caixa de Balears "Sa Nostra" 1988]: Docs. 11, 12, 13, 32, 33, 47, 48, 51, 54 i 55 (pàgs 131-151).

17. MULET, B.; ROSSELLÓ, R.; I SALOM, J.M, Sineu aixeca una nova església (segle XVI), Sineu, 1996, pàgs. 105-113.

18. "Sobreposats de argenters contra Gaspar Gener" ARM, Audiència, Gremis, 542/15, Argenters, 1603

ADM 17/74/10. 1569. *Jaume Ques, rector de Calvià, reclama 100L llegades per Nicolau Vivot, per a la construcció d'una torre eucarística que ja s'esta bastint.*

ADM 17/47/17. 1580. *Controversia entre Catalina Ferragut, muller de Jaume Joan Despuig, i el rector i els jurats de Sineu sobre la propietat d'un crucifici i el seu trasllat a una altra capella. Ferragut preten esser la propietària de la imatge i s'oposa al trasllat.*

ADM 17/22/7. 1598. *Sobre el llegat de fra Jaume Antich per el retaule de sant Nicolau de l'església del Socors. Deixa 300 lliures.*

ADM 17/22/14. 1598. *Qüestió suscitada entre la confraria de Nostra Senyora de Gràcia i els pares agustins quan aquests darrers varen retirar el retaule de la titular de la confraria i varen col.locar al seu lloc el de sant Agustí. El document es troba en molt mal estat de conservació.*

ADM 17/92/6. 1599. *Diferències entre els agustins i la confraria de Nostra Senyora de Gràcia sobre la celebració d'actes de culte en la capella de la confraria i sobre la col.locació del retaule de sant Agustí. Com gairebé totes les causes civils conservades del segle XVI, aquesta es troba incompleta i mutilada a la part superior (aproximadament les dues primeres línies de cada foli), cosa que provoca que resti sense foliar. Malgrat es troba catalogat amb una altra signatura de ben segur que els interrogatoris que apareixen en aquest plec formen part del plet anterior (ADM 17/22/14).*

LLABRÉS, G. "colegio de pintores y escultores de Palma (reglamento de 1651)". BSAL

CARBONELL, M. *art de cisell i relleu*, Olañeta, Palma, 2002. p 20

Ordinacions de 1706: **ARM. AA Presidals decrets. 103.**

ARM Prot not P-1128. Miquel Pont Not. Actes. Folis 198v-200v. 1699, octubre, 29.

Encants Pere Pou. **ARM Prot Not-666.** Folis 115-120v.

ADM 17/103/10. 1600. *Pere Joan Burguet s'oposa a que el canonge Jeròni Garau reformi la capella de santa Magdalena, basteixi un nou retaule i tengui allà la seva sepultura.*

ADM 17/137/6. 1648. *La comunitat de preveres beneficients de l'església parroquial de santa Creu interposa un plet contra el vicari de l'església perquè aquest ha fet traslladar el nou retaule del Sant Crist (situat prèviament en una capella lateral) a l'altar major, sense el consentiment del Reverend comú.*

ADM 17/ 31/27.1658. *Sor Jerònima Paula Dezbrull, priora del convent de sant Jeroni de Palma, reclama a Margalida Soley, vidua, un quadre de Nostra Senyora del Pilar que tenia la seva filla difunta, que era monja en aquell convent, dins la seva cel.la.*

ADM 17/ 42/20. 1692. *La confraria del Roser de Sineu sol.licita la revisió del retaule que 19 anys enrera havia bastit l'escultor Gabriel Torres, ja que s'ha podrit la part inferior a causa de la humitat del trespol. Realitzen l'estimació els escultors Jaume Gallard i Antoni Sanxo.*

ADM 17/17/24. 1699. *Sobre el pagament del retaule del sant Crist de l'església de sant Antoni de Palma a l'escultor Gabriel Torres.*

ADM 17/14/2. 1707. *Querella entre Rafel i Joan Obrador sobre el compliment de la manda pia de Joan Obrador, en la qual es disposa la construcció del retaule de sant Andreu de l'església parroquial de Felanitx.*

ADM. 17/58/13. 1716. *Sobre el justipreu dels retaules del Roser i de sant Josep de l'església d'Alaró, bastits per l'escultor Domingo Ferrer, degut a que s'ignora el preu acordat per haver passat molts anys des del conveni. El sumari es troba incomplet i en mal estat poguent només transcriure una de les taxacions fetes del desaparegut retaule del Roser.*

ADM 17/62/7. 1718. *Plet entre els germans Massot i la confraria del Sant Crist d'Alcudia sobre el pagament de l'estofat de les imatges del retaule del titular a part de la tasca de daurat del moble.*

ADM 17/140/20. 1737. *Querella sobre l'import del retaule de sant Josep de l'església parroquial de Sa Pobla. Inclou referències als retaules de la capella fonda.*

ADM 17/86/19. 1741. *Sobre el sufragi del retaule major de l'església de Santa Eulàlia de Ciutat segons el diseg de Miquel Esteve, pastisser. La part superior de la majoria dels folis es troba en mal estat.*

ADM. 17/136/5. 1764. *L'escultor Nicolau Pons reclama al rector de l'església parroquial de Sant Jaume de Ciutat, l'import del retaule que ell havia bastit juntament amb el pintor Joan Muntaner.*

LLISTAT DE DOCUMENTS DEL SEGLE XVI (IMPREMTA I GRAVAT)

1. AMENGUAL BATLE, J. "Els catecismes dels jesuïtes a Mallorca (Inicis de la Impremta Guasp, 5 març 1576)". En *Estudis Baleàrics*, 29/30 (1988). p. 76.
2. LLABRÉS, G. "Iconografía monserratina". En *BSAL*, IV (1892). PP. 303-307.
3. LLABRÉS, G. "Los estampadores en Mallorca (1513)". En *BSAL*, XIX (1923). pp. 243-245.
4. LLABRÉS, G. "El impresor Ferrando de Cansoles (1540-1600)". En *BSAL*, XX (1924). pp. 17-23.
5. LLABRÉS, G. "El pié de imprenta Guasp". En *Calendario para las Islas Baleares*. Imprenta Guasp. Palma de Mallorca. 1895. pp. 42-44.
6. LLABRÉS, G. "Facsimile de una estampación del impresor Ferrando de Cansoles (1579)". En *BSAL*, XX (1924). p 18.

7. LLOMPART, G. “Libreros mallorquines del siglo XVI” En *Analecta Sacra Tarraconensis*, 55-56 (1982-83). pp. 261-283. (inclou: Inventario de la librería de Benet Prats; Inventario de la viuda del maestro librero Jaume Guardia, Margarita; Inventario de la casa y tienda del librero Gabriel Fàbregues; Inventario de la tienda del librero Domingo Verger)

8. MUNTANER BUJOSA, J. “Los hijos y herederos del impresor Fernando de Villarroel y de Cansoles solicitan la gracia de poder imprimir grabados y estampas”. En *BSAL*, XXX (1953). pp. 82-83.

9. RIERA VAYREDA, F. “Disposicions testamentàries de Gabriel Guasp i Joana Navarra, 1593”. En *Homenatge a Guillem Rosselló Bordoy*. Govern de les Illes Balears. Palma. 2002. pp. 788-789.

10. SANCHO, P. A. “Imprentas de Mallorca. La de Cansoles (siglo XVI)” En *BSAL*, VI (1896). pp.140-142.

El PDF adjunt conté les fitxes terminològiques indicant la denominació del terme i el context tal i com apareix en la documentació, així com la font documental. A dia d'avui el grup ha establert començar amb els termes relacionats amb les arts plàstiques (pintura i escultura) del segle XVI al segle XVIII; deixant la impremta per més endavant (doncs tracta un vocabulari més específic i diferent a la resta de les arts).

A causa de l'extensa documentació i la gran riquesa de termes que van apareixent, així com establir un criteri de treball únic per a tots els termes i clar per a una persona aliena al treball, en l'actualitat, el buidatge dels termes combina les arts plàstiques del segle XVI i XVII. Aquesta tasca s'està combinant amb la definició de cadascun dels termes, per la qual cosa és necessari incorporar dins cada fitxa, la definició que ens donen diccionaris o enciclopèdies de renom dins el món de la llengua catalana, com són el Diccionari Català-Valencià-Balear, d'Alcover-Moll, i la Gran Enciclopèdia Catalana.

4.3. L'arxiu audiovisual del parlar salat de la Costa Brava. Tractament de les dades i eines de visualització.

Investigador principal: Maria Pilar Perea

Becària: Montserrat Garcia Costa

El projecte “L'arxiu audiovisual del parlar salat de la Costa Brava. Tractament de les dades i eines de visualització” suposa la continuació del projecte “L'arxiu audiovisual

del parlar salat de la Costa Brava”, finançat fa tres anys per la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez.

En el primer estadi del projecte precedent es va aplegar un conjunt d'enregistraments audiovisuals de les localitats corresponents a Blanes, Lloret de Mar, Tossa, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Begur i Cadaqués. Els enregistraments consistien en entrevistes semidirigides, d'una hora i mitja de durada, que se efectuaven a dos/tres informants, segons els requeriments previs, de cadascuna de les localitats esmentades. L'objectiu era avaluar l'estat d'aquest subdialecte, comprovar-ne la vitalitat i l'abast generacional, i confirmar o modificar, si escau, la isoglossa que delimita la zona on aquesta varietat encara s'utilitza de manera efectiva.

Durant la primera fase del projecte actual, a més de l'edició en DVD de les entrevistes (en 14 DVD), una còpia de les quals és en possessió de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez, es va poder fer la transcripció fonoortogràfica dels fragments més interessants de les entrevistes, seleccionats per a ser editats en el futur programa de visualització, així com una part de la transcripció fonètica.

Al llarg de l'any 2008, que constitueix la darrera fase del projecte actual, s'han desenvolupat les tasques següents:

1. S'han acabat de transcriure fonèticament totes les entrevistes.
2. S'han revisat totes les transcripcions fonoortogràfiques i fonètiques.
3. S'ha elaborat una eina informàtica que permet la sincronització dels diferents elements que componen l'entrevista.
4. S'han sincronitzat manualment la imatge, el so i el text de totes les entrevistes, fent servir l'aplicació dissenyada pels enginyers informàtics.
5. S'ha dissenyat un programa de visualització, encara en fase experimental, de les entrevistes en format vídeo, per tal de sincronitzar les imatges, el so de i les corresponents transcripcions fonètiques i ortogràfiques.

Tasques pendents

Durant els primers mesos del 2009 es duran a terme les tasques que conclouen el projecte:

1. Elaboració de glossaris i d'altres elements de marcatge en els documents textuais.
2. Verificació del programa de visualització amb vista a la seva publicació. Revisió dels d'arxius d'ajuda i d'altres textos complementaris, adaptat a l'ús i a les consultes que en pugui fer l'usuari final.
3. Edició i còpia del producte resultant en DVD.

El format de sortida en DVD permetrà no sols l'estudi dels elements dialectals propis de l'àrea d'ús tradicional del subdialecte salat, sinó, mercès a les imatges, del llenguatge no verbal.

4.4. Localització, transcripció i edició de textos d'escriptors mallorquins d'entre els segles XIX i XX .

1. Presentació

L'objectiu principal del projecte Localització, transcripció i edició de textos d'escriptors mallorquins d'entre els segles XIX i XX, com el títol indica, és la recerca de textos d'escriptors mallorquins d'entre els segles XIX i XX no recollits en llibres. Es tracta de posar al descobert una part de l'obra d'una sèrie d'escriptors que fins ara ha restat submergida sobretot en la premsa periòdica i en revistes de l'època. Els autors en què se centra la recerca són Miquel dels Sants Oliver, Gabriel Alomar, Joan Alcover, Joan Torrendell, Mateu Obrador, Bartomeu Amengual, Fèlix Escalas, Rafel Ballester, Miquel Sarmiento i Llorenç Riber. La finalitat última del projecte és arribar a transcriure aquests textos i preparar-ne l'edició.

El projecte està vinculat a alguns projectes editorials que estan en marxa des de fa alguns anys, que seran les vies d'edició dels textos recollits en el marc d'aquest projecte. Sobretot ens referim a la publicació de les Obres Completes de Gabriel Alomar, publicades per l'Editorial Moll i que ja ha tret tres volums, i les Obres Completes de Miquel dels Sants Oliver, publicades per Lleonard Muntaner editor i que ja ha tret quatre volums i té en curs un cinquè. A més, pensam que hi ha altres col·leccions i editorials que podrien contribuir a la publicació d'altres volums, com la col·lecció Mixtàlia del Consell de Mallorca (on hi ha previst l'edició d'un volum de textos de Llorenç Riber) o la Biblioteca Marian Aguiló, editada per la UIB i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

2. Distribució de les tasques

Les dues persones que foren assignades a les dues beques de col·laboració d'aquest projecte són Maria Victòria Pujol i Elisabet Cantallops Perelló. L'assignació de les tasques que cadascuna havia de fer es va plantejar en base a la formació inicial de cadascuna d'elles i a les aptituds personals derivades dels respectius currículums. Així, atès que la primera és llicenciada en Història (i no en Filologia Catalana, com demanàvem en primera instància), vàrem creure que era més adient per a realitzar una labor de recerca documental. La segona, en canvi, pel fet de ser llicenciada en Filologia Catalana, ens semblà més adient per a les tasques de transcripció dels documents, que sempre requereixen una major formació lingüística i filològica.

3. Tasques realitzades

En primer lloc, hem de dir que hem hagut de realitzar algunes sessions amb les becàries per tal d'explicar-los els mecanismes a seguir en el seu treball. En el cas de la becària que s'ha encarregat de la transcripció de textos hem hagut de fer algunes sessions de revisió conjunta dels textos transcrits i de valoració dels criteris aplicats.

Les tasques de recerca de documentació realitzades per Maria Victòria Pujol Bauzà han consistit en el buidatge i la còpia digitalitzada de textos dels autors esmentats dels següents mitjans:

EL ISLEÑO des de 1873 fins a 1898

EL LIBERAL PALMESANO des de 1894 fins a 1898

LA ALMUDAINA des de 1910 fins a 1923

SÓLLER des de 1910 fins a 1936

EL DÍA des de 1921 fins a 1932)

La recerca s'ha centrat en els autors següents: Miquel dels Sants Oliver, Gabriel Alomar, Joan Alcover, Joan Torrendell, Mateu Obrador, Bartomeu Amengual, Fèlix Escalas, Rafel Ballester, Miquel Sarmiento i Llorenç Riber.

Actualment, està realitzant aquesta mateixa labor en el setmanari Sóller des de 1900.

De tots els documents trobats la becària n'ha tret còpies (fotografies digitals) i n'ha elaborat un llistat detallat.

En total ha recollit 843 textos, que es distribueixen per periòdics i autors de la manera següent:

EL ISLEÑO 1873-1898

Mateu Obrador 80 textos

Enric Alzamora 33 textos

Miquel dels S. Oliver 3 textos

EL LIBERAL PALMESANO 1894-1898

Fèlix Escalas 1 text

Joan Torrandell 1 text

Miquel dels S. Oliver 2 textos

LA ALMUDAINA 1910-1923

Miquel dels Sants Oliver 376 textos

Bartomeu Amengual 40 textos

Llorenç Riber 111 textos

Miquel Sarmiento 159 textos

Joan Alcover 13 textos

Rafel Ballester 12 textos

Fèlix Escalas	7 textos
Gabriel Alomar	1 text
Joan Torrendell	4 textos
SÓLLER (1910-1936)	
Miquel dels Sants Oliver	67 textos
Bartomeu Amengual	5 textos
Llorenç Riber	105 textos
Miquel Sarmiento	16 textos
Joan Alcover	51 textos
Rafel Ballester	3 textos
Fèlix Escalas	9 textos
Gabriel Alomar	28 textos
Joan Torrendell	7 textos
Mateu Obrador	6 textos

EL DÍA (1921-1932)

G. Alomar	249 textos
J. Torrendell	267 textos
M. Sarmiento	54 textos
Ll. Riber	138 textos
J. Alcover	17 textos
M. S. Oliver	6 textos

El nombre de textos recollits és tan gran que hem hagut de comprar dos discs durs externs per poder emmagatzemar amb seguretat totes les imatges.

Esperam poder transcriure en un futur tot aquest material de cara a la seva publicació.

Les tasques realitzades per Elisabet Cantallops Perelló han consistit en la transcripció dels textos de Gabriel Alomar publicats al periòdic El poble Català l'any 1907, dels quals ja teníem una còpia en paper. La relació dels articles és la següent:

- 1907-1-1 Sobre el nacionalisme artístic, I
- 1907-1-11 Sobre el nacionalisme artístic, II
- 1907-1-24 Sobre el nacionalisme artístic, III
- 1907-2-5 Sobre el nacionalisme artístic, IV
- 1907-2-21 Sobre el nacionalisme artístic, V
- 1907-1-8 En l'Epifania de Catalunya
- 1907-3-1 Vorejant l'abim
- 1907-3-6 Per què som republicans

1907-3-15 Després del triomf
1907-3-17 El bell gest d'en Salmeron
1907-4-10 Petita nota d'una petita autobiografia
1907-4-17 Vindicació
1907-4-20 Ja arriba l'hora
1907-4-30 L'eficàcia de la sang
1907-5-8 Consideracions esparses
1907-5-12 La nostra obra d'unitat i d'integració
1907-5-19 Alfons XIV. Petites notes provincianes
1907-5-26 Festa nacional. 20 de maig
1907-5-30 Dues notes volants sobre província
1907-6-2 Al vent
1907-6-23 Fulla despresada d'unes memòries
1907-6-30 El "futurisme" al Senat (Scherzo)
1907-7-4 Notes distants sobre discursos llegits
1907-7-9 Variacions sobre maurisme
1907-7-17 Sobre el visca Espanya (Petita disquisició sòfica)
1907-7-28 Relíquies perdudes
1907-8-4 Sobre'l nostre crit subversiu (minúscula i freda disquisició)
1907-8-11 Converses sobre'l darrer "Syllabus"
1907-8-18 Carmen y Mme. Butterfly
1907-8-25 Sobre l'Exposició Llatina
1907-9-1 La nostra solidaritat ab Castella
1907-9-3 Solidaritat balear
1907-9-8 El meu herveisme, I
1907-9-11 L'esperit del Nacionalisme en la commemoració d'avui
1907-9-19 El meu herveisme, III
1907-9-22 Nèmesis (segona disquisició sobre la pena de mort)
1907-9-29 Sully-Prudhomme
1907-10-6 Ab motiu de lo del Marroc
1907-10-13 Ab motiu de l'excursió a Galícia
1907-10-24 Això del caciquisme
1907-10-27 Ombres qui passen
1907-11-3 Un "avatar" del Tenorio
1907-11-10 La "catalanitat" de l'esperit
1907-11-17 La meua ponència. Comissió municipal permanent
1907.11.24 La meua ponència. Representació corporativa municipal
1907.11.25 25 de novembre
1907-12-1 La meua ponència. Elecció dels diputats provincials
1907-12-8 Belona?
1907-12-15 L'escola filosòfica del catalanisme. (Utopies i paradoxes), I
1907-12-16 L'escola filosòfica del catalanisme. (Utopies i paradoxes), II
1907-12-22 L'esquerra catalana
1907-12-29 Damunt la tomba d'Alfredo Calderón

Cal anotar que ens falten alguns articles, que haurem d'aconseguir mitjançant préstec interuniversitari o amb algun desplaçament a alguna biblioteca de Catalunya. La transcripció s'ha realitzat segons els criteris que apareixen al segon volum de les Obres Completes de Gabriel Alomar (Mallorca: Editorial Moll, 2000). Les fotocòpies a partir de les quals s'ha elaborat la transcripció són de molt difícil lectura, la qual cosa ha alentit i dificultat la labor. El resultat és tot un corpus de textos que podria constituir un volum –o una part– de l'obra alomariana.

4. Publicacions relacionades amb el projecte

Llorenç RIBER: *Amb tremolor de ploma (Poemes al marge)*. A cura de Damià Pons i Pons (Mallorca: Consell de Mallorca, en premsa). [Recull de poemes no recollits en llibre de Llorenç Riber.]

Damià PONS I PONS: «La imposició a Llorenç Riber de la Gran Creu d'Alfons X el Savi» *Quaderns de Campanet*, 6 (2008), p. 55-60.

Damià PONS I PONS: «Llorenç Riber i Campins: Itinerari literari pels espais campaneterds viscuts i escrits» (2008). Palma: Consell de Mallorca/Departament de Cultura i Patrimoni Històric. 18 ps.

Damià PONS I PONS [amb Damià Ferrà-Ponç]: «Biocronologia de Llorenç Riber», *Quaderns de Campanet*, 6 (2008), ps 7-13.

Damià PONS I PONS: «Miquel Costa i Llobera i Llorenç Riber, entre el mestratge i l'amistat», *Cala Murta*, 29 (octubre 2008), ps. 13-17.

Pere ROSSELLÓ BOVER: «L'obra literària de Llorenç Riber» *Quaderns de Campanet*, 6 (2008), p. 61-70.

Miquel dels Sants OLIVER: *Obres Completes, Hojas del sábado*, 3, *La herencia de Rousseau*. Pròleg d'Antoni Lluç Ferrer (Mallorca: Lleonard Muntaner editor, en premsa). Direcció de l'edició: Pere Rosselló Bover.

5. Conferències i altres activitats

Damià PONS I PONS: «L'obra periodística de Llorenç Riber». Conferència a les Jornades d'Estudi Llorenç Riber (Binissalem / Campanet, 11 i 13 d'octubre de 2008).

Damià PONS I PONS: «Intinerari pels espais campaneters viscuts per Llorenç Riber». Visita guiada dins les Jornades d'Estudi Llorenç Riber (Binissalem / Campanet, 11 i 13 d'octubre de 2008).

Pere ROSSELLÓ BOVER: «L'obra narrativa de Llorenç Riber». Conferència a les Jornades d'Estudi Llorenç Riber (Binissalem / Campanet, 11 i 13 d'octubre de 2008).

Damià PONS: «Celebracions de Llorenç Riber al poble on va néixer». Campanet (Casa-Museu Posada de Biniatró), 9 de maig 2008. Organització: Delegació de l'Obra Cultural Balear a Campanet/Revista Campanet.

4.5. Antologia de textos de les Illes Balears (Menorca i Eivissa).

Investigador principal: Joan Miralles

Becàries: Laia Ramis Escanelles

El projecte d'investigació, *Antologia de textos catalans*, ha començat l'any 2008 amb la publicació del volum IV, referent a la segona part del segle XIX. Aquest volum ha estat editat el mes de febrer per l'editorial Abadia de Montserrat, i se n'ha fet la fe d'errades el mes d'octubre.

Per altra banda, també s'han iniciat les tasques de recerca, digilització i correcció dels textos catalans referents a Eivissa i Formentera, que s'agruparan en el cinquè volum d'aquesta antologia.

Durant el 2008 han fet feina en aquest projecte les becàries, Mª Josep Mira Cirera (durant el mes d'abril) i Laia Ramis Escanelles (durant els mesos d'octubre i novembre).

Així doncs, les tasques realitzades en aquest projecte durant el 2008 s'han centrat sobretot en els textos catalans d'Eivissa i Formentera.

Antologia de textos catalans d'Eivissa i Formentera

Digitalització i correcció de documents

Mª Josep Mira Cirera el mes d'abril va digitalitzar els següents documents:

- *Contes d'Eivissa*, J. Roure Torrent: “En Pere Bambo”, “Es Mariner burlat”, “Es conte de ses mentides”, “Es pastoret i s'animal ferotge”, “Es germà ric i es germà pobre”, “Es ric que va casar-se amb s'al·lota més pobla” i “En Joanet sense por”.
- *Llibre de determinacions del Consell*: p. 7-8 i 50.
- *Llibre del Mostassaf d'Eivissa*: p. 285-293, p. 297-299.
- *Antologia literaria*, Lluís Llobet: “El nuevo día”, “À Ivissa”, “Als excursionistes catalans”.
- *Romancer tradicional eivissenc*, Isidor Macabich: “N'Erbola”, “La Druda” i “Les dones valentes captives”.
- *Rondalles d'Eivissa*: “Qui busca, sempre troba...”, “Es Pinxo”, “Ses tres germanes”, “Guisat de pilotes” i “En Pep Tanoca”.

Laia Ramis Escanelles durant el mes d'octubre i novembre ha digitalitzat i corregit els següents documents:

- *Llibres de determinacions del Consell*: p. 29-31 i p. 49-51.
- *Llibre del Mostassaf d'Eivissa*: p. 243, p. 256-260, p. 260, p. 260-261, p. 261, p. 268-271, p. 287-289, p. 290-291, p. 292-293, p. 294-295, p. 297, p. 297-298 i p. 298-299.
- *La llengua catalana a Eivissa als segle XVII. “Reals ordinacions de la Universitat d'Eivissa” (1663)*: p. 416-417, p. 427-429, p. 520-523, p. 534-536 i p. 536-538.
- *Testimoni de la nostra història*: p. 6-7, p. 11-12, p. 15-17, p. 21 i p. 24-25.
- *Pasión y mort de Christo Nostre Señor (Antic teatre religiós a les Pitiüses. Segle XVIII)*, Lluç Cardona: p. 81-94.

- *Romancer tradicional eivissenc*, Isidor Macabich: “Don Enric i don Blasco”, “Naufragi”, “La Porquerola”, “La infantina de França”, “Na Garrideta”, “Punició de l'adúltera”, “A la ciutat de Nàpols”, “Les dos valentes captives” i “Les dos germanes captives”.
- *Contes d'Eivissa*, J. Roure Torrent: “En Pere Bambo”.
- *Antología literaria*, Lluís Llobet: “Sa festa d'avui”, “Á Ivissa” i “Als excursionistes catalans”.
- *Historia de Ibiza*, Isidor Macabich: diversos documents inclosos en el volum 1, 2, 3 i 4

Arxiu històric d'Eivissa

Durant el 2008 s'han fet dos viatges a Eivissa per consultar els documents de l'Arxiu històric. Joan Miralles va viatjar a Eivissa el mes d'agost i s'hi va estar una setmana consultant distints documents a l'arxiu històric.

Va sol·licitar una còpia digitalitzada dels següents documents:

- *El llibre del guardià de la sal* (1469)
- *Actes i contractes* (1462-78)
- *Contractes* (1441-44)
- *Llibres de juraria* (1600), (1608-1609), (1615-1616), (1616-1617), (1619-1620)
- *Estims* (1568), (1638), (1680), (1715) i (1730)
- *El llibre de la Cúria* (1627) i (1723)
- *Moneder* (1498), (1488), (1503-04), (1505), (1518-19) i (1531-32)
- *Obrer* (1493-94), (1483-84), (1489-90), (1502), (1550) i (1561)
- *Llibre de l'escrivà de la sal* (1468-69) i (1483)

Per altra banda, també va consultar les publicacions periòdiques dels segles XIX i XX. Va sol·licitar fotocòpia de distints articles en català publicats en els següents diaris i setmanaris:

- *Las Pityusas. Semanario republicano* (1885-1886) (Juan Arabí Respet)
 - o COSTA I LLOBERA, Miquel, *Lo pi de Formentor* (Electus ut celtri).
Las Pityusas, 9 d'abril de 1886, año II, núm. 20, p. 3 i 4.
- ALCOVER, Joan, *Dins lo temple*, Ibiza, 7 de juliol de 1886, año II, núm. 29, p. 4.
- *El Ebusitano. Periódico semanal* (1885-1889)
 - o A.Z, *La vieja* (poesía- traducción del catalán), *El Ebusitano*, año I, Ibiza, 9 d'octubre de 1985, núm. 11, p. 3.
- ?, *Variedades. La dejadez de un pueblo ó el progreso en calzoncillos. Drama en tres actos*, *El Ebusitano*, año III, Ibiza, 16 de febrer de 1887, núm. 68, p. 3 i 4.
- *Gacetillas*, *El Ebusitano*, año III, Ibiza, 7 de maig de 1887, núm. 79, p. 3.
- El T. Jefe Serafín Vera, *Banderín para ultramar de las Islas Baleares*, *El Ebusitano*, año III, Ibiza, 24 de maig de 1887, núm. 81, p. 3.
- *El Ibicenco. Periódico semanal defensor de los intereses generales de la Isla* (1890-1893) (Don Felipe Curtoys).
 - o *Talento y aplicación*, *El Ibicenco*, año I, 2a época, Ibiza, 1 d'abril de 1890, núm. 12, p. 3.
 - o Dins el tom *El Ibicenco hi ha: Ibiza. Periódico semanal, político, literario y de interés público* (1980-1893) (Don Felipe Curtoys)
 - CURTOYS, Felip, *Dos germanas (poema)*, *Ibiza*, año III, Ibiza, 23 de febrer de 1892, núm. 82, p. 3 i 4. (les pàgines estan col·locades a la inversa).
 - ESCANELLAS, Pere, *A la memoria de ma inolvidable filla na Josepa Escanellas y Serra (poema)*, *Ibiza*, año III, Ibiza, 8 de maig de 1892, núm. 91, p. 4.

- MORAGUES, Marcelina, *La pageseta (poema)*, Ibiza, año III, Ibiza, 6 de setembre de 1892, núm. 109, p. 4.
 - ANDREU, Maria, *Tornant de matines*, Ibiza, año ?, ?, núm. ?, pàgina ?

- *La Unión Republicana. Semanario político, económico, administrativo y de interés local* (1900-1904)
 - o Chicu, *Mal mentisen...*, *La Unión*, año I, Ibiza, 23 de setembre de 1900, núm. 14, p. 1 i 2.

- Un aspirante, *Quiero ser fraile*, *La Unión*, año V, Ibiza, 10 de febrer de 1904, núm. 146, p. 3.

- *El agricultor. Periódico defensor de los intereses generales de la Isla* (1905-1907)
 - o Pepet, *Sucehit (poema)*, *El agricultor*, año I, 27 de maig de 1905, núm. 14, p. 3.

- Pepet, *Sucehit (poema)*, *El agricultor*, año I, 10 de juny de 1905, núm. 15, p. 4.
- Pepet, *Sucehit (poema)*, *El agricultor*, año I, 10 de juny de 1905, núm. 16, p. 4.
- Pepet, *Sucehit (poema)*, *El agricultor*, año I, 17 de juny de 1905, núm. 17, p. 4.
- Pepet, *Sucehit (poema)*, *El agricultor*, año I, 1 de juliol de 1905, núm. 19, p. 4.

- *El Resumen. Periódico defensor de los intereses morales y materiales de Ibiza y Formentera* (1908-1922)
 - o Año 1908:
 - La “Lliga del bon mot”, *A tots els hòmens de parla catalana*, *El Resumen*, año II, Ibiza, 22 d'octubre de 1909, núm. 51, p. 1 i 2.
 - MEDINA, Francisco, *Es feudalisme á Ivissa*, *El Resumen*, año III, Ibiza, 18 de març de 1910, núm. 72, p. 3.

- PEREZ-CABRERO, Artur, *Ivissenques. Es feudalisme d'Ivissa*, *El Resumen*, año III, Ibiza, 25 de març de 1910, núm. 73, p. 2.
- ?, *Sobre lo del directo*, *El Resumen*, año III, Ibiza, 20 de maig de 1910, núm. 82, p. 1 i 2. (carta en català).
- ?, *Burlant la llei*, *El Resumen*, año III, Ibiza, 24 de juny de 1910, núm. 87, p. 1 i 2.
- ?, *Demanant una cosa justa*, *El Resumen*, año III, Ibiza, 24 de juny de 1910, núm. 87, p. 1 i 2.
- POUS Y PAGÉS, J., *Una carta*, *El Resumen*, año III, Ibiza, 5 d'agost de 1910, núm. 93, p. 2.
- Lliga del bon mot, *Qui parla brut a la boca se l'hi fa engrut*, *El Resumen*, año III, Ibiza, 11 de novembre de 1910, núm. 107, p. 1.
- Año 1911:
 - Una poesia de Riber, *A un gran Sant Crist bisantí del Museu d'Ivissa*, *El Resumen*, año IV, Ibiza, 10 de febrer de 1911, núm. 119, p. 1.
 - ?, *Ivissa Barcelona. Excursionistes catalans á Ivissa*, *El Resumen*, año IV, Ibiza, 21 d'abril de 1911, núm. 129, p. 1, 2 i 3.
- Año 1912:
 - ?, *Honrando a Rusiñol*, *El Resumen*, año V, Ibiza, 5 de setembre de 1912, núm. 422, p. 1 i 2. (Discurs en català).
- *El Pueblo (Ibiza). Periódico republicano (1913-1916) (Miguel Tur Roig).*
 - o M.E., A... (poesia), *El Pueblo*, año I, Ibiza, 22 de novembre de 1913, núm. 7, p. 3.
- GUMA, C., *La Bóta (poema), (La campana de Gracia)*, *El Pueblo*, año II, 28 de febrer de 1914, núm. 22, p. 1 i 2.
- ?, *Els Mendicants (verdum), poema*, *El Pueblo*, año I, Ibiza, 22 de novembre de 1913, núm. 7, p. 3 i 4.

- CURROY, Felip, *Un recort (poema)*, *El Pueblo*, año II, Ibiza, 30 de maig de 1914, núm. 34, p. 1 i 2.

Durant el mes de novembre també s'ha fet un segon viatge a Eivissa. Aquest cop, Joan Miralles ha consultat el *Llibre de la Cadena* i distints documents jurídics i notariais provinents dels Llibres de Juraria i documents de l'Ajuntament. Per altra banda, la becària, Laia Ramis, ha buidat el periòdic *El Resumen* dels anys 1912 al 1917. De tots els documents se n'ha sol·licitat una còpia digitalitzada.

També es va aprofitar el viatge a Eivissa per fer una visita a la Biblioteca de can Ventosa i consultar-hi la *Revista d'Eivissa* (3a època -a partir del 1972-).

Biblioteca March

Durant el 2008 també s'han consultat documents a la biblioteca March. La becària, Laia Ramis, ha consultat, en dues ocasions, els següents documents:

- *Almanaque de las Islas Baleares*: any 1868, any 1879 i any 1888. D'aquests documents se n'ha sol·licitat una còpia digitalitzada per a poder dur a terme la fe d'errades del volum IV de l'*Antologia*.
- *Romancer popular*, Marià Aguiló: “Don Enric i don Blasco”, “La infantina de França” i “La Punició de l'adúltera”.
- *Revista de Ibiza*: 1a època (1944-50) i 2a època (1953-60).